

הפקולטה למדעי הנתונים והחלטות

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלרהמתרגלים: ד"ר איילת קוגוס, יונתן וגנר**בחינה במבוא לכלכלה (940591)****תאריך הבחינה: 24.02.25****מועד א' חורף תשפ"ה**הוראות לנבח/ת:

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-12 : מיקרו ; שאלות 13-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- יש לסמן את התשובות בטופס התשובות לסריקה בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה יש להקפיד לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות ומספר הטור על טופס התשובות לסריקה.
- הבחינה בת 3 שעות בלבד.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל (לא מדעי).
- כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה יש להניח שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה או בתשובות).
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח קשיחות מחירים כלפי מטה.
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח משק מקומי סגור בלבד.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטיוטה, ואת טופס התשובות.
- שים לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי דף השער ועל גבי טופס התשובות.
- שים לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה!!!

שאלה 1

נתון שוק תחרותי למוצר מסוים. ההיצע לינארי ורגיל והביקוש גמיש לחלוטין.
 כעת, ידוע כי הממשלה מעניקה סובסידיה של k ₪ לכל יחידה מיוצרת.
 בהתאם לכך, מי מהבאים לא ישתנה בשווי משקל חדש?

א. רווחת (עודף) הצרכנים.

ב. רווחת (עודף) היצרנים.

ג. פדיון היצרנים.

ד. הוצאות הצרכנים.

ה. הכמות בשווי המשקל החדש.

שאלה 2

בשוק תחרותי למוצר X ידוע כי הכנסת הצרכנים עלתה. (הניחו עקומות ביקוש/היצע רגילות).
 לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. אם המוצר נורמלי אזי הרווחה החברתית תגדל.

ב. אם המוצר נחות אזי הרווחה החברתית תגדל.

ג. אם המוצר נורמלי אזי הרווחה החברתית ללא שינוי.

ד. אם המוצר נייטרלי אזי הרווחה החברתית תגדל.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

במשק הפועל בתנאי תחרות משוכללת, הממשלה מחליטה להבטיח מחיר מקסימום לצרכן ע"י
 מתן סובסידיה ליחידת מוצר (כך שמחיר השוק לצרכן יהיה מחיר המקסימום).
 הניחו שהביקוש המצרפי למוצר קשיח לחלוטין, וההיצע המצרפי לינארי רגיל.
 בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. מחיר המוצר שיקבלו היצרנים (כולל הסובסידיה) יגדל.

ב. עודף (רווחת) היצרנים יישאר ללא שינוי.

ג. הכמות המיוצרת בשווי משקל תגדל.

ד. אין לדעת מה יקרה להוצאות הצרכנים.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 4

גמישות הביקוש ביחס למחיר של עצים ננסיים בישראל הינה יחידתית לכל נקודה על הביקוש. כל העצים הננסיים הנמכרים במשק מיובאים מיפן בלבד (אין ייצור מקומי), וידוע כי במצב המוצא נמכרו Q_0 עצים ננסיים.

אם יוטל מכס בגובה A על ייבוא עצים ננסיים, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. תקבולי הממשלה מהמכס שווים $A \cdot Q_0$

ב. פדיון היצרנים (היפניים) ממכירת עצים ננסיים בישראל לא ישתנה.

ג. **הוצאות הצרכנים על עצים ננסיים לא ישתנו.**

ד. הרווחה החברתית תגדל.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 5

שני מוצרים X ו- Y פועלים בשווקים תחרותיים. הניחו ביקוש והיצע לינאריים רגילים.

כעת ידוע כי חל שיפור טכנולוגי בייצור X ובמקביל עלויות הייצור בענף Y עלו.

אם ידוע כי לאחר השינויים הנ"ל מחיר מוצר Y לא השתנה, מי מהבאים נכון?

א. המוצרים משלימים.

ב. **המוצרים תחליפיים.**

ג. המוצרים נורמליים.

ד. המוצרים נחותים.

ה. המוצרים נייטרליים.

שאלה 6

בענף הליצנות פועלים **כיום** 50 ליצנים (יצרנים) זהים. כל ליצן מחוייב להוציא 2000 ₪ להכשרתו,

והוצאותיו הנוספות תלויות בכמות ההופעות שהוא עושה (q) בהתאם לפונקציה: $32q^2$.

בנוסף, קיימים 1,600 צרכנים זהים במשק המבקשים שירותי ליצנות. ידוע כי כל צרכן מוכן

להוציא תמיד סכום קבוע של 242 ₪ לשירותי ליצנות. (הניחו שאין חסמי כניסת יצרנים לענף).

בהתאם לכך, מה ניתן לומר על הרווח הכולל בשווי משקל בענף הליצנות בטווח הארוך?

א. שלילי.

ב. חיובי.

ג. **שווה ל-0.**

ד. שווה להוצאתו הקבועה של כל ליצן (יצרן).

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 7

- פונקצית ההוצאות הכוללות של מונופול הפועל בענף Q : $TC=0.02Q^2+10Q$.
 הביקוש המצרפי למוצר Q נתון על ידי הפונקציה: $P_Q=250-0.01Q$.
 כעת, הממשלה החליטה לקבוע מחיר מקסימום כך שהמונופול יפעל בתנאי תחרות משוכללת.
 בהתאם לכך, מה על הממשלה לעשות? (הניחו שהמונופול יפעל בהתאם למדיניות הממשלה).
 א. להוריד את מחיר השוק ב-20
 ב. להוריד את מחיר השוק ב-8
 ג. להעלות את מחיר השוק ב-10
 ד. להעלות את מחיר השוק ב-25
 ה. תלוי בגמישות הביקוש בנקודת שווי משקל

שאלה 8

- לפי תורת הצרכן, מי מהבאים נכון כאשר עקומת הביקוש עולה משמאל לימין?
 א. מדובר בהכרח במוצר גיפן (Giffen).
 ב. יתכן והמוצר הוא מוצר גיפן (Giffen).
 ג. לא יתכן שעקומת הביקוש תעלה משמאל לימין
 ד. מדובר בכל מוצר שעבורו השפעת ההכנסה גדולה מהשפעת התחלופה
 ה. מדובר במוצר נחות כך שהשפעת ההכנסה שווה להשפעת התחלופה

שאלה 9

- בשוק לייצור חשמל קיים מונופול (יצרן בלעדי). הניחו עלות שולית מהצורה $MC=Q$.
 כעת, הממשלה גובה מהמונופול מס גולגולת, וידוע שהמונופול ממשיך לייצר בתנאים החדשים.
 הניחו ביקוש מצרפי לינארי רגיל.
 בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל בטווח הקצר?
 א. עודף הצרכנים יגדל.
 ב. עודף היצרן (המונופול) יקטן.
 ג. היקף הייצור של המונופול נשאר ללא שינוי.
 ד. סך הרווחה החברתית תגדל.
 ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 10

פירמה פועלת בשוק תחרותי ויש לה עלות קבועה ומשתנה (כלומר מתקיים: $TVC > 0$, $TFC > 0$). להלן 3 טענות:

1. אם בתחום ייצור מסוים, העלות השולית MC קטנה מהעלות הממוצעת הכוללת ליחידה AC , אזי AC יורדת בתחום זה.
2. אם הרווח הכולל של הטווח הארוך של הפירמה חיובי, ייתכן שהפירמה מייצרת כמות בתחום שבו AC יורדת.
3. אם מחיר המוצר בשוק גבוה מ- AC , הפירמה מייצרת כמות בתחום שבו AC עולה. בהתאם לתורת היצרן, מי מהבאים נכון?

- א. טענה 3 בלבד נכונה.
- ב. טענות 1 ו-2 נכונות.
- ג. טענות 1 ו-3 נכונות.
- ד. טענות 2 ו-3 נכונות.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 11

X ו- Y הם מוצרים תחליפיים.

- X מיוצר בארץ וגם תמיד מיובא מחו"ל, Y נמכר בארץ וגם תמיד מיוצא לחו"ל. הניחו ביקוש/היצע מקומי רגיל, ביקוש/היצע חו"ל גמיש לחלוטין. כעת, הממשלה החליטה להעניק ליצרני Y סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצאת. לפיכך מי מהבאים נכון בשווי משקל?
- א. מחיר מוצר Y יעלה, ומחיר מוצר X יעלה.
 - ב. ייבוא מוצר X לא ישתנה.
 - ג. ייבוא מוצר X יגדל, ומחיר מוצר X לא ישתנה.
 - ד. ייבוא מוצר X יקטן, וייצוא מוצר Y יגדל.
 - ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 12

- במשק תחרותי קיימים שני מוצרים משלימים X ו- Y , הניחו ביקוש והיצע מקומי רגיל. כעת, ידוע כי ענף X נפתח לייבוא (היצע חו"ל גמיש לחלוטין). הניחו כי ענף Y סגור לסחר חוץ. בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?
- א. הכמות המבוקשת משני המוצרים תקטן.
 - ב. הרווחה החברתית בשני השווקים תגדל.
 - ג. הרווחה החברתית בשוק X תגדל, ובשוק Y תקטן.
 - ד. בשוק Y , עודף היצרנים לא ישתנה ועודף הצרכנים יגדל.
 - ה. בשוק X , עודף הצרכנים יגדל ועודף היצרנים המקומיים לא ישתנה.

שאלה 13

- במצב המוצא משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. הנטייה השולית לצורך היא 0.25. במשק זה אין מיסים כלל, והוצאות הממשלה תמיד קבועות ולא תלויות בתוצר. ידוע כי ההשקעות תלויות בריבית בלבד, והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה בלבד. בהתאם למודל ISLM, כיצד תשפיע עלייה בהוצאות הממשלה הממומנת על ידי מלווה מהציבור?
- א. החיסכון הציבורי יעלה, וכמות הכסף הריאלית תעלה.
- ב. החיסכון הציבורי ירד, וכמות הכסף הריאלית תקטן.
- ג. החיסכון הציבורי ירד, אין לדעת מה יקרה לכמות הכסף הריאלית.
- ד. החיסכון הציבורי לא ישתנה, והמחירים יישארו ללא שינוי.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 14

- הניחו משק סגור אשר במצב מוצא נמצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה. ידוע שהצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעה תלויה בריבית בלבד. המיסים והוצאות הממשלה קבועים ואינם תלויים בהיקף התוצר. כעת, הבנק המרכזי מקטין את יחס הרזרבה (הניחו שפעולה זו אפשרית). לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי המשקל החדש?
- א. התוצר יגדל.
- ב. התוצר יקטן.
- ג. הצריכה הפרטית תקטן.
- ד. המחירים יעלו.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 15

- משק סגור נמצא בשווי משקל במצב של אבטלה (קיים פער דיפלציוני). כעת, בעקבות קמפיין תקשורתי נלהב לעידוד החיסכון, הציבור הגדיל את היקף החסכונות הפרטיים שבידיו. לפיכך ועל פי מודל קיינס הפשוט, מה יקרה בשווי משקל?
- א. היקף האבטלה יגדל.
- ב. הצריכה הפרטית תגדל.
- ג. התוצר יגדל.
- ד. הצריכה הציבורית תגדל.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

במדינה מסוימת בסיס הכסף שווה 800. המזומנים בידי הציבור שווים 400. יחס הרזרבה עומד על 0.4 וידוע שהבנקים המסחריים שומרים על יחס זה כנדרש. כעת, נגיד הבנק המרכזי מעוניין להגדיל את כמות הכסף הנומינלית במשק. מבין הבאים, מהו השינוי שיגרום **להגדלת** כמות הכסף הנומינלית המקסימלית?

א. הורדת יחס הרזרבה ל-0.3.

ב. הגדלת יחס הרזרבה ל-0.5.

ג. עירוי פנימי שלילי בגובה 200.

ד. עירוי חיצוני שלילי בגובה 200.

ה. הנפקת אג"ח ע"י הבנק המרכזי בשווי 700 ומכירתו לציבור.

שאלה 17

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. ידוע שבמשק זה הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, ההשקעה תלויה בריבית, והוצאות הממשלה קבועות ולא תלויות בתוצר. ידוע גם כי קיים מס קבוע בלבד. כעת, הממשלה מחליטה להקטין את הוצאותיה (צמצום פיסקלי), ובמקביל הבנק המרכזי קונה אג"ח מהציבור כך שכמות הכסף הנומינלית במשק גדלה בדיוק ב-100%. הניחו שהציבור מחזיק בידיו באותה כמות מזומנים (אין עירוי פנימי). בהתאם למודל המשולב, מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש?

א. במקרה שנוצר עודף ביקושים רמת המחירים תעלה ביותר מ-100%.

ב. במקרה שנוצר עודף ביקושים רמת המחירים תעלה בדיוק ב-100%.

ג. במקרה שנוצר עודף ביקושים רמת המחירים תעלה בפחות מ-100%.

ד. בכל מקרה המחירים יעלו ב-100%.

ה. בכל מקרה רמת המחירים לא תשתנה כלל.

שאלה 18

במשק סגור הנמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. ידוע שבמשק זה הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, ההשקעה תלויה בריבית, והוצאות הממשלה קבועות ולא תלויות בתוצר. ידוע גם כי קיים מס קבוע (לא תלוי בתוצר). כעת, הממשלה מבצעת הרחבה פיסקלית ע"י הגדלת הוצאותיה ושמירה על תקציב מאוזן. לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. המחירים יעלו והריבית תעלה.

ב. הריבית תרד והתוצר יגדל.

ג. המחירים יעלו והתוצר יקטן.

ד. ההשקעות יעלו והריבית תישאר ללא שינוי.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

במשק נתון מתקיים: (הניחו משק סגור)

$$C = 500 + 0.6Y_d$$

$$G = 300$$

$$T = 0$$

$$I = 400 - 52r$$

$$L^D(Y, r) = 300 + Y - 20r$$

בסיס הכסף הינו 700 ₪, יחס הרזרבה הוא 0.2, והציבור תמיד מעוניין להחזיק בידיו מזומנים בסך 400 ₪. רמת המחירים במצב המוצא הינה 1.

כעת, נגיד הבנק המרכזי הודיע כי הבנק מתכוון לבצע פעולות שיביאו להורדת הריבית ברבעון הקרוב, וידוע כי הדבר לא צפוי לגרום לשינוי ברמת המחירים. בהתאם למודל המשולב, מה ניתן להסיק מכך על מצב המוצא של המשק?

א. המשק נמצא באבטלה.

ב. המשק נמצא בתעסוקה מלאה.

ג. הממשלה מתכוונת להגדיל את הוצאותיה.

ד. הבנק המרכזי מתכוון להקטין את כמות הכסף הנומינלית.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 20

משק מסוים נמצא במצב מוצא באבטלה.

הניחו כי הצריכה הפרטית (C) תלויה בהכנסה הפנויה.

ההשקעות (I), הצריכה הציבורית (G) והמסים (T) **אינם** תלויים בתוצר.

הניחו כי במצב המוצא קיים חסכון ציבורי.

כעת, חל גידול בצריכה הציבורית תוך שמירה על תקציב מאוזן.

הניחו כי לאחר השינויים המתוארים לעיל, המשק לא יגיע למצב של עודף ביקושים.

בהתאם לכך, לפי מודל קיינס הפשוט מי מהבאים נכון במצב של שיווי משקל?

א. התוצר יישאר ללא שינוי.

ב. הצריכה הפרטית תקטן.

ג. ההשקעות יגדלו.

ד. סך החסכון במשק יישאר ללא שינוי.

ה. הגירעון הציבורי יקטן.

ב ה צ ל ח ה ! ! !